

Hvordan klare seg uten bil i norske byområder?

En effektstudie av delt mobilitet

Mobilitet 2024

Hanne Bertnes Norli, Bård Norheim

05/03/2024

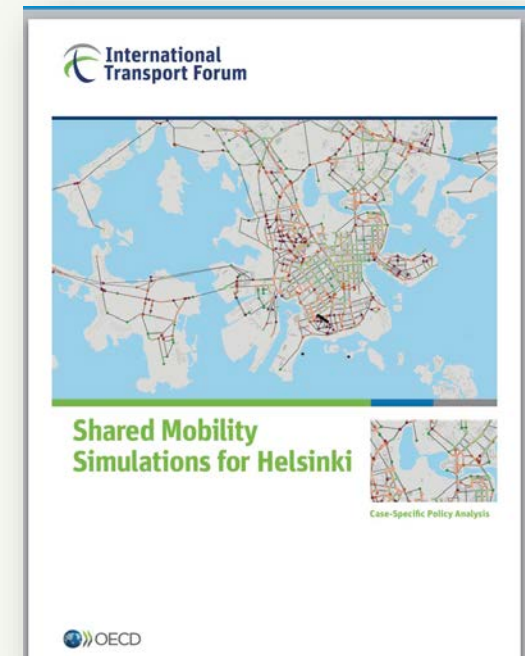
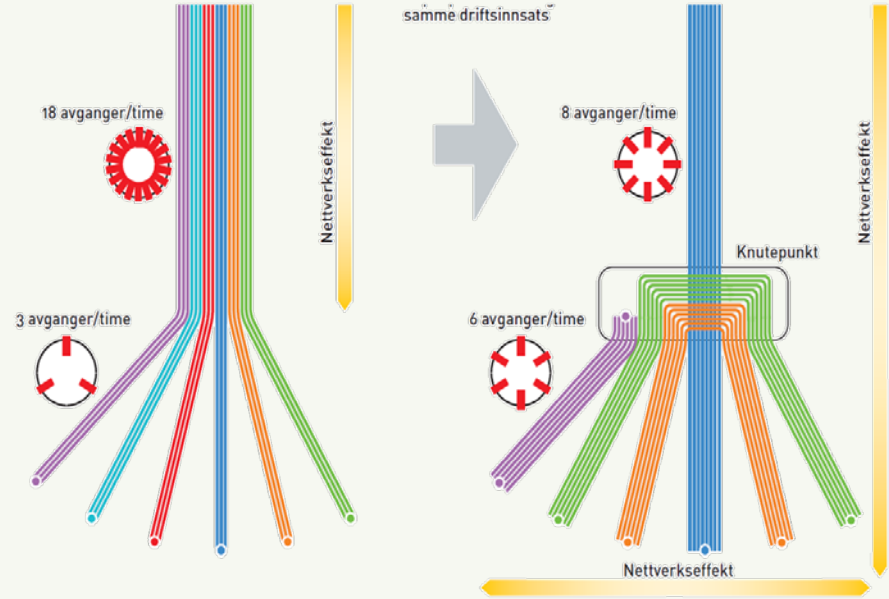
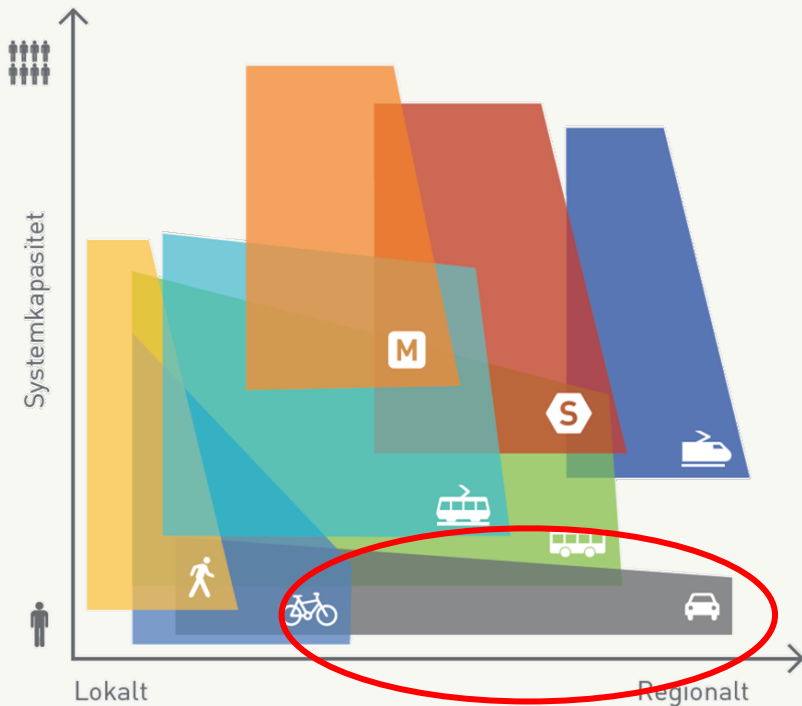
Oppgaven:

«Om man har 100 millioner kroner å bruke for å oppnå nullvekstmålet, får man mest igjen for pengene ved å sette opp flere busser eller ved å investere i delingsmobilitet*? *f.eks. premium bysykkelsystem, bildelingsordning o.l.

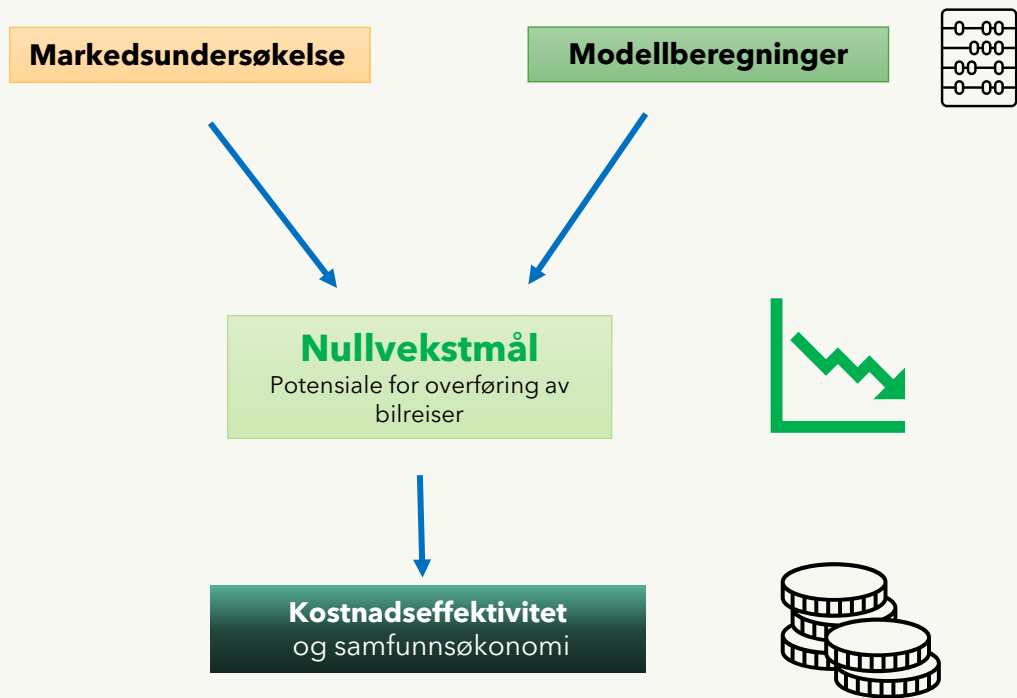

Nye mobilitetsløsninger endrer roller - noe

Problemstillingen er ikke ny, dette er fra 2017...

Steg i analysen

Hovedfunn

- De nye transportmidlene henter først og fremst reisende fra kollektiv, sykkel og gange, mens kollektivtransporten henter mest fra bil. Også kalt **kannibalisering**
- Dersom man skal oppnå **nullvekstmålet** med bruk av nye mobilitetsformer, er det viktig at de **støtter opp om de transportmidlene i dag som konkurrer godt med bilen.**
- **«Last-mile»-scenarioet** med **kombinasjon** elsykler/ elsparkesykler og kollektivtransport bygger best opp under nullvekstmålet.
- **Bideling** henter mest reiser fra bil, og er kun overgått av et styrket kollektivtilbud.

Konklusjon:

Nye mobilitetsløsninger kan være et nyttig supplement til tradisjonell kollektivtransport

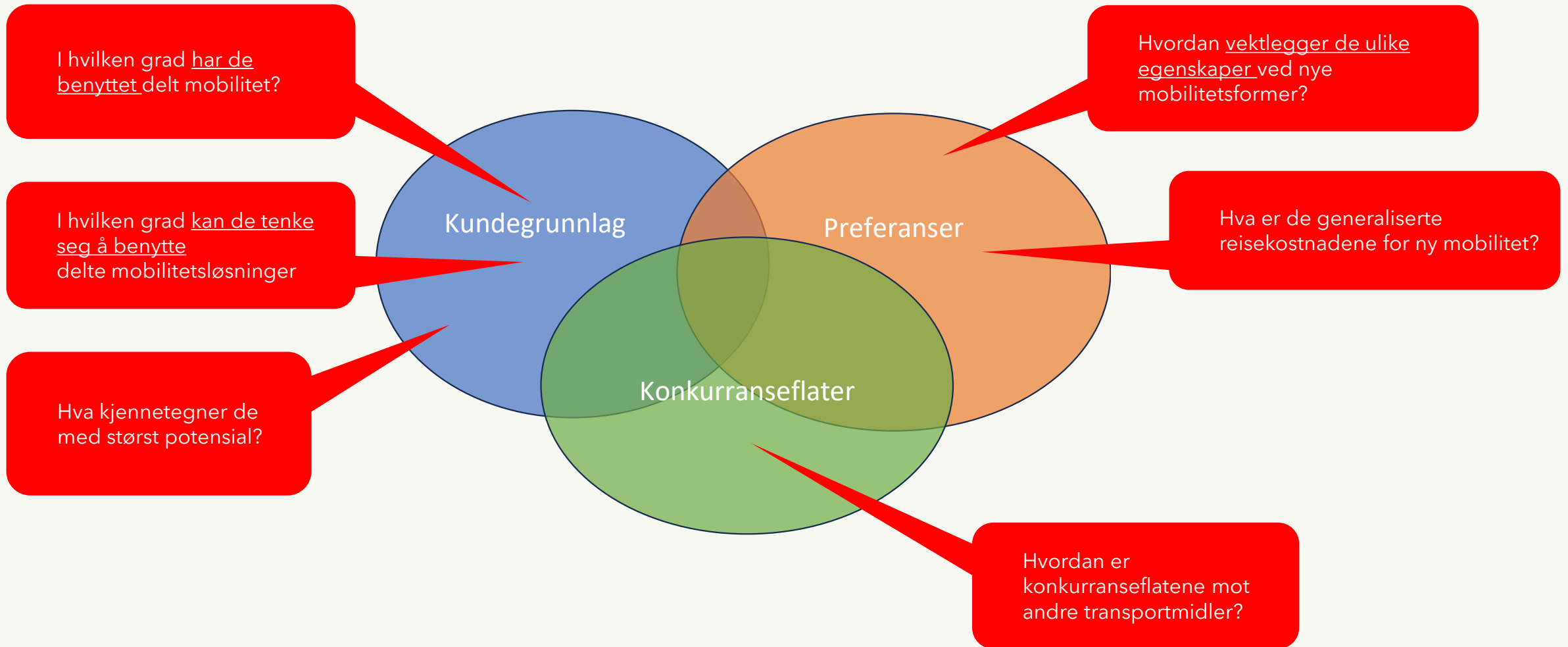
- **Anbefaling 1:** Utvikle bruken av elsparkesykler/-bysykler i **kombinasjon** med kollektivtransport dersom det offentlige skal støtte dette økonomisk.
- **Anbefaling 2:** Vurder hvilke trafikanter man flytter over ved bruk av **samkjøring**, og benytt denne tjenesten der man i størst grad henter reiser fra bil, eller fra kollektivtransport med lavt passasjerbelegg.
- **Anbefaling 3:** Vurder **markedet for private** tilbydere og hvilken rolle det offentlige bør ta, avhengig av modenhet i markedet, risikovilje og potensialet for måloppnåelse.

Markedsundersøkelsen

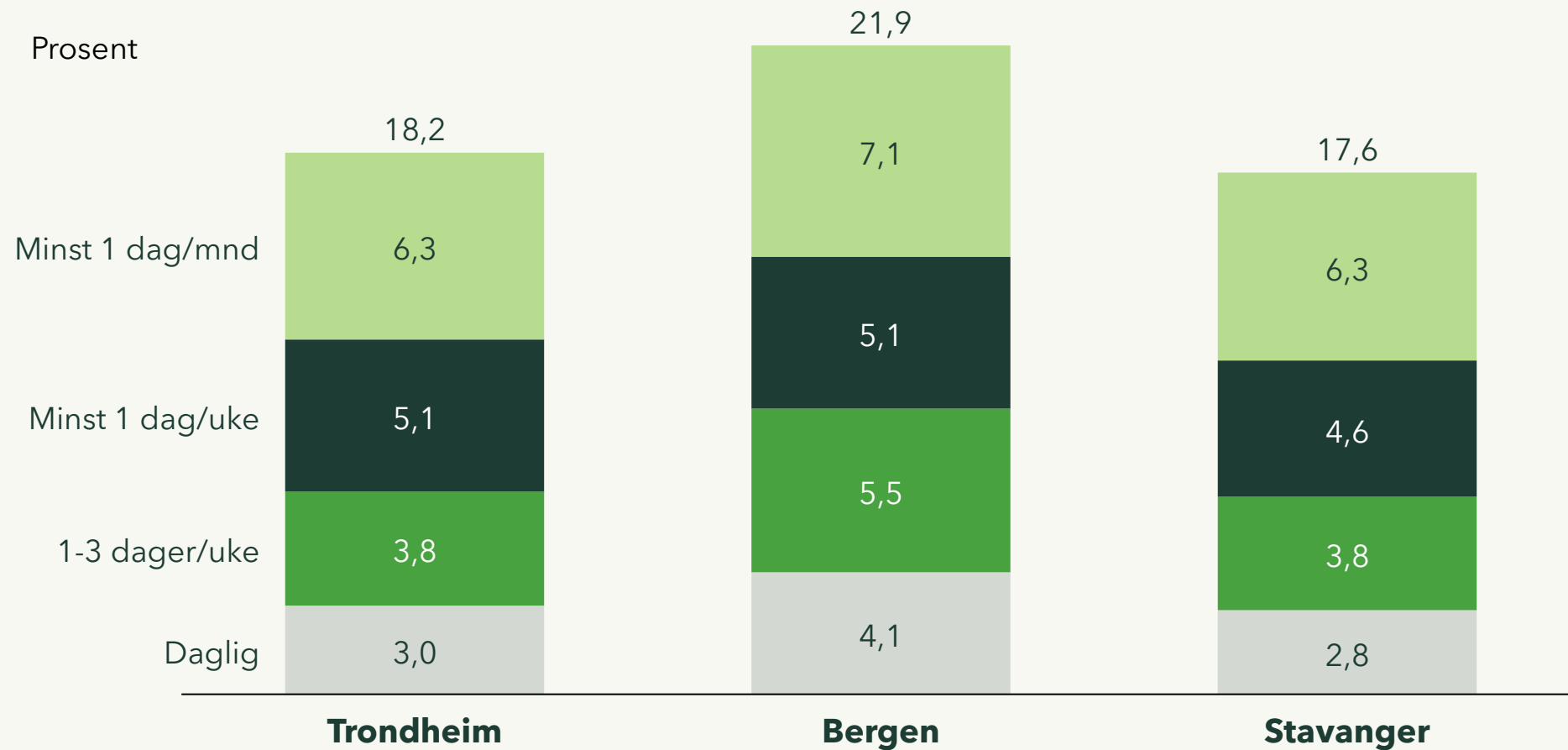
Hva mener innbyggerne om delt mobilitet?

MARKEDSPOTENSIAL FOR DELT MOBILITET

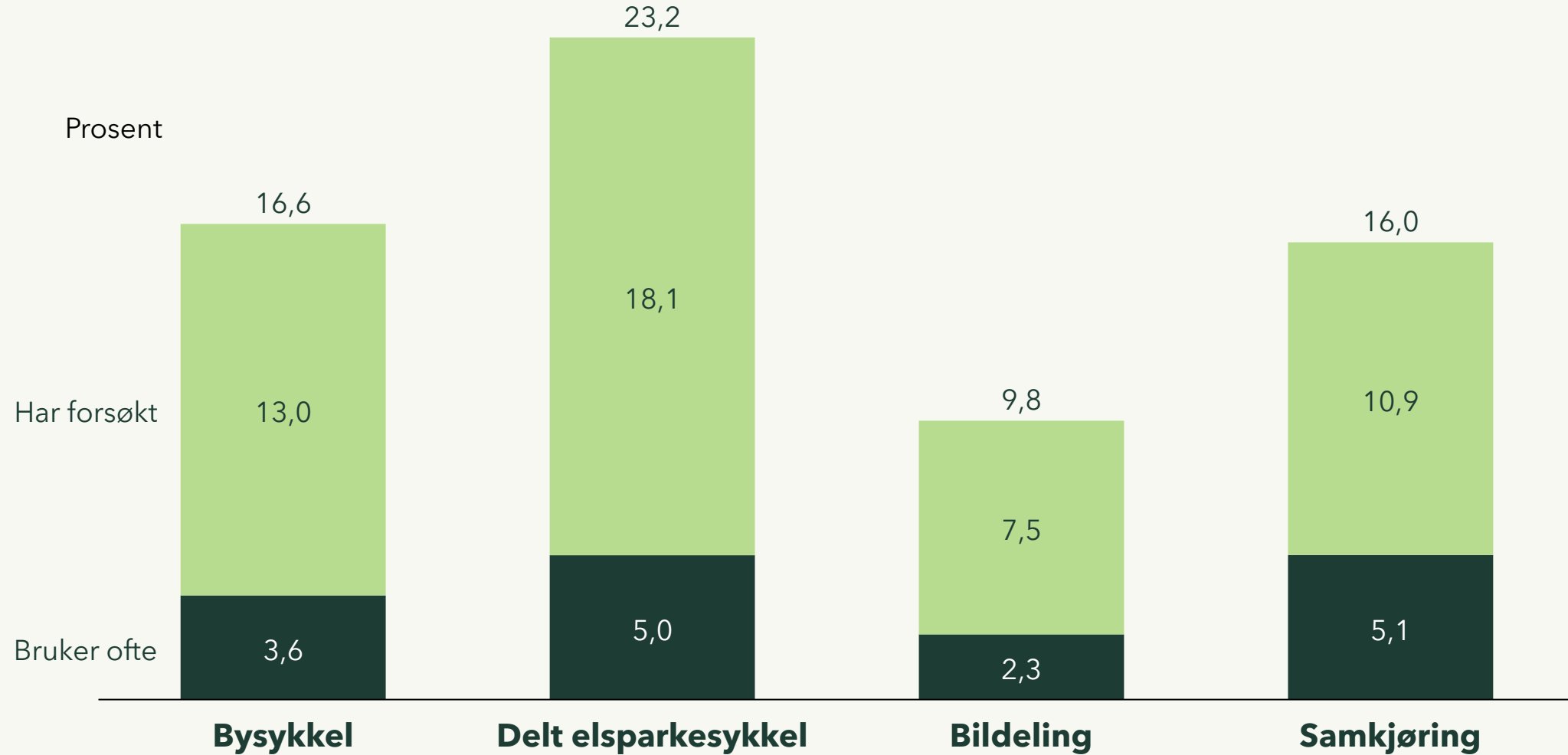

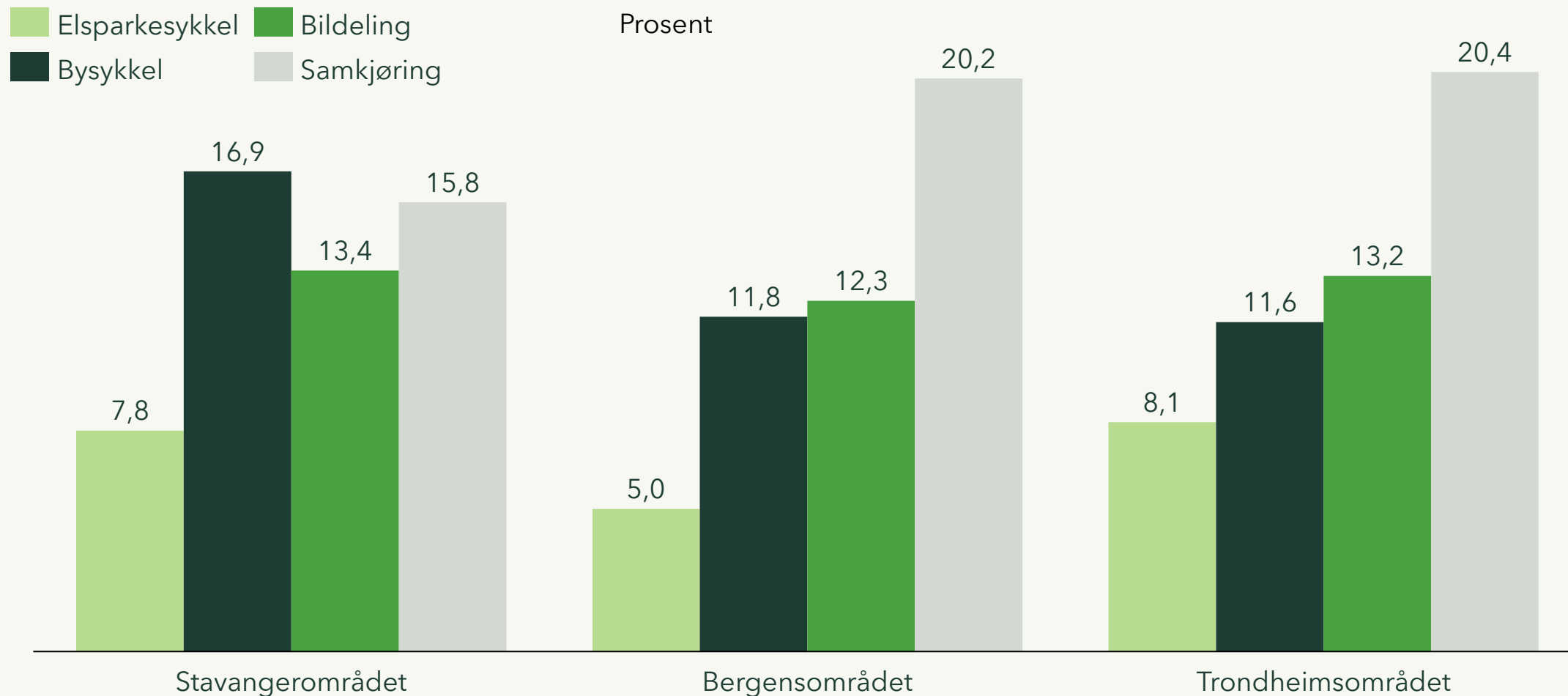
Hvor mange benytter delt mobilitet?

Hvilke typer ny mobilitet har de benyttet?

«Kundegrunnlag» for delt mobilitet

Markedspotensialet på ulike strekninger?

Verdsetting av tid og konkurranseflater mot andre transportmidler

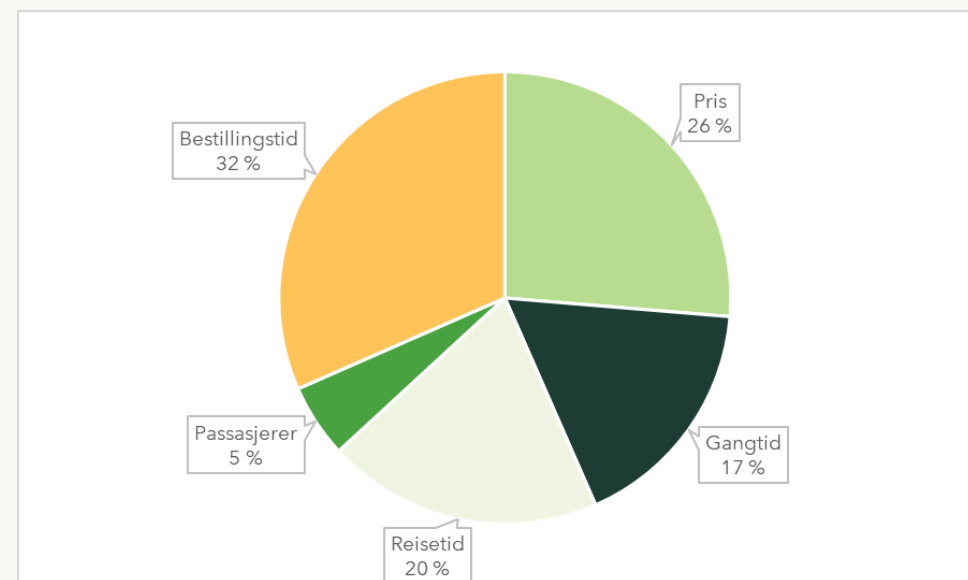
Hvor mye betyr ulike egenskaper ved samkjøring

Et konkret eksempel

VERDSETTING AV TID (KR/MIN)

	Kr/min	Egenskaper
Pris		40 kr
Gangtid	5,2	5
Reisetid	1,0	30
Passasjerer	4,0 kr/pass	2
Bestillingstid	0,2	4 timer

GENERALISERTE REISEKOSTNADER

Konkurransflater

Bil- kollektivtransport - Samkjøring

Askøy-Flesland

Bil		Kollektivtransport		Samkjøring	
Kjøretid bil	29 min	Pris	40	Pris	40 kr
Avstand bil	25 km	Gangtid	4 min	Gangtid	5 min
Køtid	5 min	Reisetid	80 min	Reisetid	34 min
Bompenger	40 kr	Bytte	1 bytte	Passasjerer	2 ekstra
Parkering(*)	200 kr/dag	Byttetid	9 min	Bestillingstid	4 timer

← fra Bergen Lufthavn til Hauglandshella, 5310

29 min (25,0 km)
via Fv557 og Fv562
Beste rute nå pga. Trafikkforholdene
⚠ Det kreves bompenger på denne ruten.

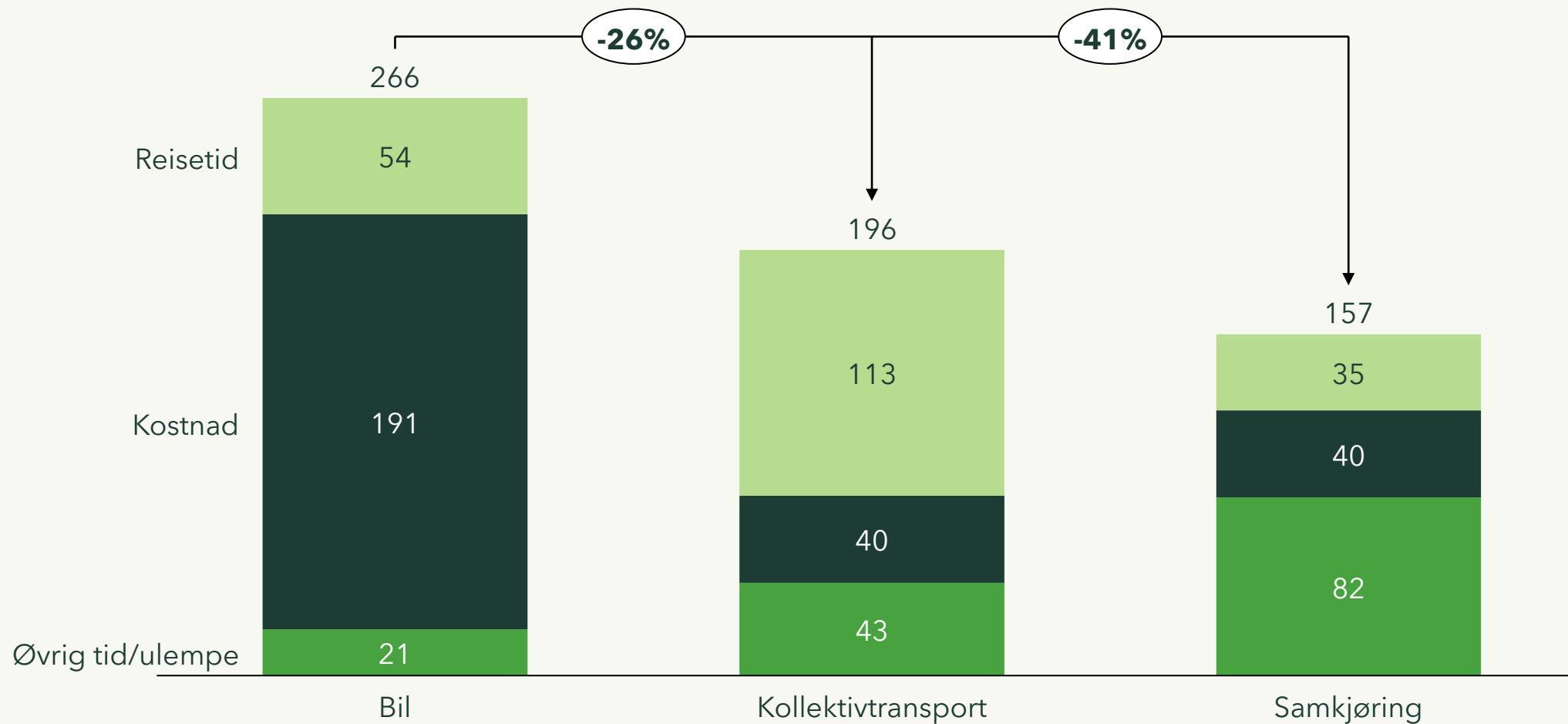
Bergen Lufthavn
Flyplassvegen 555, 5258 Bergen

↑ Kjør mot sør mot Lønningsvegen
1 min (280 m)

> Ta Fv557 til Fv562 i Hauglandshella
25 min (24,7 km)

Hauglandshella
5310

Generaliserte reisekostnader Askøy - Flesland (kr/tur)

Kan ny mobilitet gjøre kollektivtransporten bedre?

Stort potensial for å effektivisere kollektivtransporten

«Prinsipper for planlegging av rutetilbudet» UA-rapport 27/2011

«Trafikk-korka»

- «Få opp farten»
  - Kutt ut halvparten av alle holdeplasser (600 m mellom holdeplassene i by, 1500 m i region)
- Reduser antall bybusslinjer (fra 20 til 5)
  - Gjør det enklere å reise kollektivt
  - Gi full fremkommelighet
  - Gir økt frekvens
- 10-15 prosent flere reisende uten økte tilskudd

Med nye mobilitetsformer er potensialet mye større!

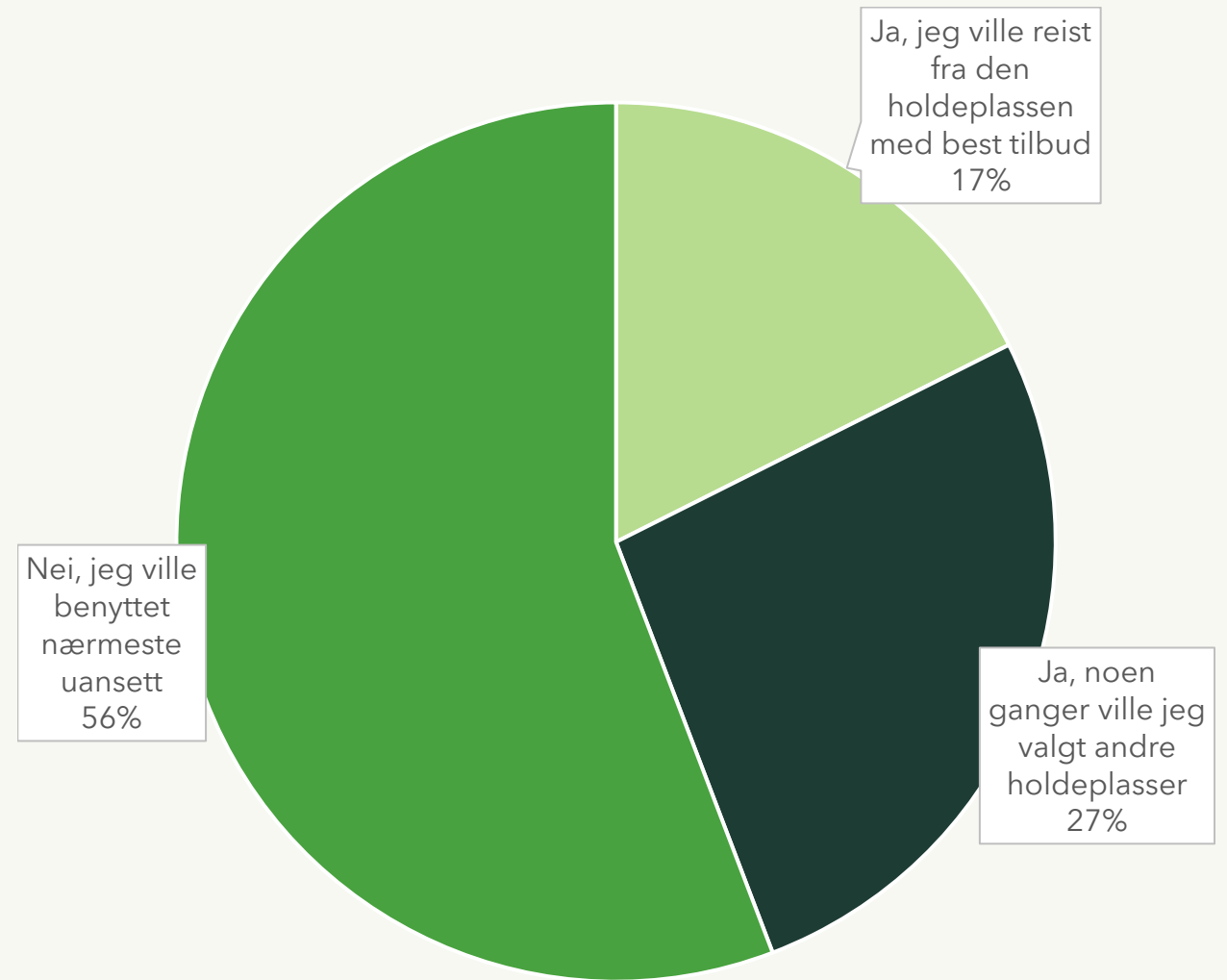
Trafikk-korka

Bård Norheim (55), transportanalytiker. Daglig leder i Urbanet analyse. **STILT TIL VEGGS FOR:** Vil droppe halvparten av bussholdeplassene i norske byer.

Delt mobilitet i samspill med kollektivtransporten

Bedre tilbringer transport (delt mobilitet) kan øke nettverksgevinstene for kollektivtransporten:

- Øke antall mulige holdeplasser
- Bedre potensialet for stamlinjenett

Les rapporten her:

[Effektstudie delingsmobilitet](#)
[- Asplan Viak](#)

